

SETSWANA PUOTLALELETSO YA NTLHA: PAMPIRI YA II
SETSWANA FIRST ADDITIONAL LANGUAGE: PAPER II

Nako: 2½ Diura

Maduo: 100

ELA TLHOKO

1. Pampiri e e na le ditsebe di le 4. Tsweetswee netefatsa gore pampiri ya gago e feletse.
 2. Pampiri e e na le dikarolo di le PEDI:

KAROLO A: Dikwalo tsa Padi (60)
KAROLO B: Dikwalo tsa Tirisano (40)
 3. Araba dipotso di le THARO.
 4. Araba dipotso tsotlhe ka Setswana, o dirisa tshwaraganyo le kgaoganyo ya mafoko, mopeleto le mareo a a kannweng ke Lekgotla la Bosetšhaba la Puo ya Setswana.
 5. Botswerere mo kwalong, peong ya mabaka le mo thulaganyong ya dintlha, bo tla go tswela molemo.
 6. Botlhaswa le mokwalo o o sa buisegeng di tla go jela maduo.
 7. Dipaelothuto tsa bobedi, boraro le bone: **Go buisa le go lebelela/bogela; go kwala le go tlhagisa; ga mmogo le tirisano ya puo.**
-

KAROLO A DIKWALO TSA PADI**POTSO 1 DIKWALO****Araba dipotso tsotlhe.****PADI NTLHOMOLE MMUTLWA: O. M. LOBELO**

1.1 Buisa temana e e latelang, morago o arabe dipotso:

'Bra Boots o ne a ithoma tsela eo ka namana. O ne a itelekela ka meepo ya matikiri, go se ope yo o mo solofetseng. Badiri ba ba neng ba le foo, ba ne ba tshogile go bona sejanaga sa sepodisi se itelekela ka ditheo tsa meepo. Banna ba ipotsa dipotso gore ke mang masenyadiagela mo gare ga bona. O ne a fitlha a ba tlhakanyetsa, a tsena ka fa, a tswa ka fa, e kete ngaka ya sedupe e utlwetse mokgwa gongwe. O ne a tsamaya jalo a botsolotsa mongwe le mongwe yo a neng a kopana le ene dipotso. O rile go bona e kete o tla senyegelwa ke nako, a leba ofising ya baokamedi.

O ne a kokota, mme a letlwa go tsena. O ne a fitlhela go ntse mosimane wa mmala foo, mosimane wa moriri e kete kokwana e sa tswa go inolwa mo metsing. Matlho a le maswaana, mme a geletse dikeledi e kete motho a letse a sa robala. E ne ya re go goroga ga bra Boots ka mo ofising eo, mosimane yoo a emelela, a mo dumedisa ka seatla, mme a mo neela setulo se se ka kwa ga tafole. Morago ga go ikitsise mosimane yo, bra Boots a tswa ka kgang e a e tletseng.'

- 1.1.1 Neela leina la ga bra Boots la nnete. (1)
- 1.1.2 Batsadi ba ga Matsetseleko ke bomang? (2)
- 1.1.3 Ka dintlha di le pedi, tlhalosa tshobotsi ya mosimane wa mmala. (2)
- 1.1.4 Ke eng se se neng se dira gore badiri ba kwa meepong ba tshoge fa ba bona sejanaga sa ga bra Boots? (3)
- 1.1.5 Tlhalosa ka botlalo lebaka le le dirileng gore bra Boots a bo a batlana le Matsetseleko jaana. (4)
- 1.1.6 A o dumalana le tshwetso e e tserweng ke Matsetseleko ya go ngala legae? Tshegetsa karabo ya gago ka lebaka. (3)

[15]

1.2

Segonyamatlho e ne le monna yo o siameng thata. O ne a na le pelo ya boikanyego le pelo ya tshiamo. O ne a ratela mongwe le mongwe tswelelopele mo botshelong e bile a itumelela diphithhelelo tsa bone tse dintle. Morongwa, mosadi wa gagwe le ene o ne a ntse jalo. Maitseboa wa letsatsi leo, go ne ga apewa dijo tse di rokotsang mathe kwa ga Segonyamatlho, e le go lebogisa Matsetseleko le go mo tsamaisa sentle. Morongwa o ne a gadika serope sa kolobe, a boa a apaya digwete tse dinnye di tlhakantswe le dinawa tse ditala le reisi ya kwa Itali. Ntlo yotlhe e ne e nka monate ka dijo tsa mefutafuta, e kete go na le mokhuduthamaga mongwe yo o tlleng go eta foo maitseboa ao.

Segonyamatlho o amana jang le Matsetseleko?

Tlhalosa ka botlalo kopano ya Segonyamatlho le Matsetseleko go tloga letsatsi le ba neng ba kopana go fitlhela letsatsi la moletlwana morago ga go gololwa ga Matsetseleko kwa kgolegolong. Boripana e nne dintlha di le sometharo (13).

[15]

1.3 Buisa nopo e e fa tlase, mme morago o tlhalose ka botlalo toro ya ga Matsetseleko.

"Letsatsi lengwe Matsetseleko o ne a fitlha ka ura ya borobedi maitseboa fa gae go tswa kwa tirong. O ne a fitlha a lapile thata. O ne a tlotse a gwsa kwa tlase ga lefatshe kwa moepong, a bontsha maburu mangwe ba meepo ya kwa Teemaneng mekgwa e meswa ya go gokelela motlakase kwa tlase ga lefatshe. O fitlhile fela ka go ithabetsa mo metsing, a tlhapa morago a wela mo bolaong a swa ke boroko. Segateledi se segolo se ne sa mo tshwara mo borokong joo jwa gagwe. Matsetseleko o ne a lora a le kwa kamotshaneng ya gagwe kwa Phiritshweu, a robetse mo bolaong jwa gagwe jwa maloba le maabane."

[10]

1.4 Bra Boots o ne a tswa a ya go batla Matsetseleko lekgetlho la bobedi morago ga go palelwa ke go mo tshwara la ntlha. Mo letsholong la ga bra Boots o ne a gobadiwa ke batho ka nako eo.

Tlhalosa ka botlalo gore ke eng fa Matsetseleko a amanngwa le go gobala ga ga bra Boots.

[20]

60 maduo

KAROLO B DIKWALO TSA TIRISANO**POTSO 2**

Araba potso e le NNGWE FELA ya dipotso tse di latelang, e leng 2.1 **kgotsa** 2.2. Karabo ya gago e felele fela mo tsebeng e le nngwe, ke gore e nne boleele jwa **mafoko a le 150–200** fela, boakaretsa matseno, mmele le bokhutlo.

2.1 LEKWALO LA BOTSALANO

Kwalela malome wa gago lekwalo o lebogela mpho e a go reketseng yona ka letsatsi la gago la matsalo.

[30]**KGOTSA****2.2 LEKWALO LA SEMMUSO LA NGONGOREGO**

Tlhokofatso ya basadi le bana ke tlhoba boroko mo nageng ka gore batlhokofatsi ga ba tshwarwe. Kwalela moeteledipele wa seteishene sa lona sa sepodisi lekwalo mabapi le maikutlo a gago ka ga se.

[30]**POTSO 3 DIKWALO TSE DIKHUTSHWANE TSA TIRISANO**

Kwala karata e mo go yona o laletsang barutwana ba marematlou go tla ketekong moletlo wa taelano le bona.

Boleele jwa sekwalwa sa gago bo akaretsa kagego e ka nna ya matseno, mmele le bokhutlo, bo nne **mafoko a a magareng ga 120–150**.

[10]

40 maduo

Maduo otlhe: 100